

ผลคำวินิจฉัยคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
กรณีผู้ผลิตสินค้าแบรนด์ “พ.” ห้ามจำหน่ายสินค้า

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

บริษัท อ.

บริษัท พ.

นาย ร.

ผู้กล่าวหา

ผู้ร้อง

คู่กรณีที่ ๑

คู่กรณีที่ ๒

พ.ร.บ. การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๗ (๑)

ประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม
เกี่ยวกับการกระทำอันเป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่น ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๔
ข้อ ๙ (๓)

ผู้ร้องเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด ประกอบธุรกิจเป็นผู้จำหน่ายสินค้าแบรนด์ของคู่กรณีที่ ๑
บนแพลตฟอร์ม TikTok โดยเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ผู้ร้องได้รับการติดต่อจากพนักงานของคู่กรณีที่ ๑ ให้ยุติ
การจำหน่ายสินค้าทั้งหมดบนแพลตฟอร์ม TikTok โดยอ้างว่าเป็นการตกลงร่วมกันกับตัวแทนจำหน่ายสินค้ารายอื่น
ที่ลงคะแนนเสียงข้างมากให้ผู้ร้องปิดร้าน อีกทั้งคู่กรณีที่ ๑ ได้ห้ามมิให้พยานซึ่งเป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้าของคู่กรณีที่ ๑
จำหน่ายสินค้าให้กับผู้ร้องอีกต่อไป ไม่เช่นนั้นคู่กรณีที่ ๑ จะไม่ส่งสินค้าให้พยานอีก ผู้ร้องเห็นว่า การที่คู่กรณีที่ ๑
ให้ผู้ร้องยุติการจำหน่ายสินค้าทั้งหมดบนแพลตฟอร์ม TikTok ซึ่งเป็นการใช้อำนาจที่เหนือกว่าในการกีดกันหรือ
จำกัดทางเลือกของคู่ค้าอย่างไม่เป็นธรรมเป็นเหตุให้ผู้ร้องได้รับความเสียหาย

ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นที่ยุติว่า คู่กรณีที่ ๑ มีลักษณะการประกอบธุรกิจโดยมีตัวแทนจำหน่ายในการ
กระจายสินค้าไปยังผู้บริโภคโดยมีการแบ่งตัวแทนจำหน่ายเป็น ๒ ระดับ คือ ตัวแทนจำหน่าย Tier ๑ และตัวแทน
จำหน่าย Tier ๒ โดยตัวแทนจำหน่าย Tier ๑ จะเป็นตัวแทนจำหน่ายที่มีสัญญาโดยตรงกับคู่กรณีที่ ๑ มีการกำหนด
เป้าหมายยอดขายและมีการส่งสินค้าจากคู่กรณีที่ ๑ เท่านั้น ส่วนตัวแทนจำหน่าย Tier ๒ ซึ่งหมายรวมถึงผู้ร้องจะเป็น
ตัวแทนจำหน่ายที่ไม่มีสัญญาโดยตรงกับคู่กรณีที่ ๑ จึงไม่มีการติดต่อกันโดยตรงระหว่างคู่กรณีที่ ๑ เมื่อผู้ร้องซึ่งเป็น
ตัวแทนจำหน่ายสินค้า Tier ๒ ซึ่งอยู่ในการกำกับดูแลในสายงานของพยาน ในฐานะตัวแทนจำหน่าย Tier ๑
ตามความเข้าใจของคู่กรณีที่ ๑ พยาน จึงมีฐานะเป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้า และผู้ร้องมีฐานะเป็นตัวแทนจำหน่าย
สินค้าช่วง

สำหรับการจำหน่ายสินค้าของคู่กรณีที่ ๑ ได้มีการกำหนดเงื่อนไขและข้อบังคับในการจำหน่ายสินค้า
โดยการกำหนดให้จำหน่ายในราคาขวดละ x,xxx บาท ซึ่งเป็นราคาที่เห็นว่า สามารถจำหน่ายได้และมีความเหมาะสม
กับกลไกตลาดรวมถึงการรักษามูลค่าและภาพลักษณ์ของสินค้า รวมถึงการป้องกันการขายตัดราคาระหว่างตัวแทน
จำหน่ายสินค้าด้วยกันเอง ต่อมา คู่กรณีที่ ๑ รับทราบว่าผู้ร้องได้จำหน่ายสินค้า บนแพลตฟอร์ม TikTok โดยแสดง
ราคาส่วนลด และราคาใหม่ อันเป็นการตัดราคาสินค้า คือ ราคาขาย x,xxx บาท ลดราคา xxx บาท คงเหลือ x,xxx บาท
และเห็นว่า การกระทำของผู้ร้องเป็นการจำหน่ายสินค้าในลักษณะการตัดราคา ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อบังคับ
ของคู่กรณีที่ ๑ จึงให้ผู้ร้องยุติการจำหน่ายสินค้าทั้งหมดบนแพลตฟอร์ม TikTok และประกาศยกเลิกการแต่งตั้ง
ตัวแทนจำหน่ายของผู้ร้องในภายหลัง

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า การกำหนดส่วนลดราคาสินค้าที่ผู้ร้องจำหน่ายบนแพลตฟอร์ม TikTok นั้น เกิดขึ้นจากแพลตฟอร์มเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง ส่งผลให้ราคาที่แสดงเป็นราคาที่รวมส่วนลดจากทางแพลตฟอร์มแล้ว กรณีจึงถือว่าผู้ร้องไม่ได้ตั้งราคาจำหน่ายสินค้าโดยฝ่าฝืนเงื่อนไขหรือข้อบังคับของ คู่กรณีที่ ๑ ประกอบกับหนังสือแจ้งให้หยุดจำหน่ายสินค้าบนแพลตฟอร์ม TikTok ตลอดจนประกาศยกเลิกการแต่งตั้งตัวแทนจำหน่ายไม่ได้ระบุเหตุผลชัดเจนว่า การกระทำของผู้ร้องเป็นการตัดราคาหรือฝ่าฝืนเงื่อนไขและข้อบังคับข้อใดของคู่กรณีที่ ๑ เมื่อพิจารณาลักษณะการประกอบธุรกิจและความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างพบว่า ผู้ร้องและคู่กรณีที่ ๑ ไม่ปรากฏนิติสัมพันธ์โดยตรงต่อกันในเชิงสัญญา มีเพียงใบอนุญาตแต่งตั้งตัวแทนจำหน่ายที่ออกให้ผ่านการแจ้งรายชื่อจากพยานในฐานะตัวแทนจำหน่าย Tier ๑ เท่านั้น และการสั่งซื้อสินค้าของผู้ร้องเป็นลักษณะการซื้อขาด การที่คู่กรณีที่ ๑ เข้ามากำหนดราคาจำหน่ายสินค้าที่ได้ขายขาดไปแล้วย่อมขัดต่อหลักการสูญเสียไปซึ่งสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา (Exhaustion of Intellectual Property Rights) ซึ่งห้ามมิให้เจ้าของสิทธิควบคุมการจำหน่ายสินค้าอีกเมื่อได้รับค่าสิทธิจากการขายครั้งแรกไปแล้ว ดังนั้น คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าจึงมีมติเห็นว่าพฤติการณ์ของคู่กรณีที่ ๑ ที่ส่งผลให้ผู้ร้องยุติการจำหน่ายสินค้าบนแพลตฟอร์ม TikTok รวมถึงการสั่งห้ามมิให้พยานจำหน่ายสินค้าแก่ผู้ร้องและการยกเลิกใบแต่งตั้งตัวแทนจำหน่าย จึงเป็นการกระทำที่ไม่มีเหตุผลอันสมควร เข้าลักษณะเป็นการกีดกันการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นอย่างไม่เป็นธรรมในการไม่ให้ผู้ร้องซื้อหรือขายสินค้าโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ตามมาตรา ๕๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบข้อ ๙ (๓) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการกระทำอันเป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบธุรกิจรายอื่น ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ จึงกำหนดโทษปรับทางปกครองแก่คู่กรณีที่ ๑ และที่ ๒ ตามมาตรา ๘๒ ประกอบมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐